

Od našich hochů

Dojmy z cesty do Francie, která to země hned na první pohled velice se jim zamlouvala.

Francie, 30. srpna 1918.

Čtená redakce "Pokroku"! Dovolují si jménem všech omázkých dobrovolníků vzdát srdečné díky za pohostění a zároveň za pečlivé vypravění, které nám všem bylo velice milé. Ještě dnes, kdy se nacházíme již v naší nové a krásné Francii, vzpomínáme stále na ony krásné chvíle, kdy nám bylo dopřáno dlíti mezi pravými vlastenci, kteří bez ohledu na veliké podezřívání byli a jsou dosud takoví, jak jim nepřinímá žádné národní povinnosti. Ještě jednou srdečný dík! Pokud se vám vypsatí naši dojem z naší cesty, jež nám bylo prožiti. Z Campu ve Stamfordu jsme vyjeli dne 9. srpna ve čtvrtek v 9 hod. dopoledne. Rozloučení s našimi hochy, které jsme nechali za sebou — celkem jich bylo 170 a nás 100 — bylo velice dojemné; vše nám připadalo jako jedna rodina. Jinak to ani nazvat nelze, neb ta láska, která mezi námi panuje, jest skutečně obdivuhodná, nebož důkazem je to, že při onom okamžiku nezástalo ani jedno oko suché. První krátkou zastávku jsme měli v New Yorku, kde jsme byli jak náležitě pohosteni a kde byla pro nás pořádána v Dělnické Sokolovně zábava, při níž jsme se skutečně mile pobavili. Druhý den, to bylo v pátek, jsme sedali na loď v 8 hodin ráno a ve 2 hod. odpoledne jsme vyjeli. Cestu jsme měli krásnou a co hlavněho bezpečnou a která trvala celkem 11 dní. Beze všeho mohu napsati, že jsme byli všichni spokojeni s plavbou, která byla velmi příjemná a která nás přivedla do francouzského přístavu, kde na nás již čekali naši francouzští bratři s kapitánem bratrem Stelým, který je zaměstnán jako francouzský cenzor a ten nás ihned zavedl k ubytování do kasáren, kde jsme se zdrželi do druhého dne. Mezitím jsme dostali dovolenou, které jsme plně využili prohlídkou města. Nejvíce nás zajímala ta starobylá stavba a že vše je zbudováno vyhradně z kamene a cementu. Zde jsme měli příležitost spatřit první německé zajatce a dojem, který na nás učinil, byl velice příznivý, neb jsme hned na první pohled poznali, že jsou úplně spokojeni. Ku etí a chvále budíž řečeno, že francouzská vláda se o ně dobře stará. Jelikož jsme byli příliš utrmáceni, byli jsme nuceni se navrátiti do kasáren, kde jsme ihned obdrželi dobrou večeři. Druhý den o 4. hodině ráno jsme sedali na vlak, který nás zavezl sem do Cognacu, kde se stále zdržujeme. Jsme zde úplně spokojeni a vojenský život se nám líbí. Město jest krásné a veselé a má asi 8 tisíc obyvatel a mimo to je zde asi pět tisíc našeho Československého vojska. Na ulici neslyšíte nic, jen česky; každé dítě i dospělý zde umí něco vyslovit česky — nejvíce na zdar! To je asi vše, co vám a všem české veřejnosti můžeme po týdenním zde pobytu napsati. Později, až se více seznámíme, budeme psát více. S pozdravem na vás a na celou českou Omahu i na stolo-vou společnost u Šlogra, známám se — Jos. Šilha, Chasseur 1. Compagnie, 23. Reg. Tcheco slovaque, Cognac-Charente, France.

Čtený příteli, budete plně ubezpečen, že veskeré vaše dopisy budou v "Pokroku" uveřejněny a že vám čtenáři budou velice povděční. S přáním hojného zdraví, zdraví vás — red.

Z vojenského života ve

Fort Leavenworth, Kans., dne 28. září 1918.

V posledním dopise zmínil jsem se čtenářům, že navštívím vojenskou káznici a podrobnosti, které by čtenáři čtenáře zajímaly, ale nejlepší mých schopností v příštím dopise vyličím. Přiležitostí té dostalo se mi dnes. Ráno seržant oznámil nám, že odpoledne máme volno. Využil jsem prázdne chvíle té k prohlídce výše zmíněného místa. Již dříve byl jsem uvědoměn, ve kterou hodinu je vězení návštěvníkům otevřeno. V 10 hodin ráno a o půl třetí hod. odpoledne. My vojáci, nerukáme "Disciplinary Barracks" (vojenská káznice), krátce jen první hlásky těchto slov D. B. Podle toho vězňům říkáme D. B.; stráž jejich pak D. B. guard; ti vybraní jsou z vojáků, kteří jsou neschopni pro zámožnou službu. Vězení od barraku č. 49 je jenom ne celý blok vzdálené. Venku asi 30 kroků odezdi, která obehání vězení, bylo zaměstnáno asi 300 trestanců (druhý a třetí třídy) trhanými a rozbitými starých cementových základů. Ozbrojená stráž, rozestavená kolem nich, přihlížela na práci jejich. Za zbraň jim slouží pětira-nová automatická ručnice, pro ten účel s krátkou hlavní. Od hlavní brány přes ulici je z cementových kvádrů postavena okrouhlá budka, ze které stráž má dobrý rozhled na okolí a hlavně pak na bránu, kterou obsluhuje vězeň, jenž dostává rozkazy od stráže; někdy ústně, jindy elektrickým zvonkem. Dojdou blízko budky. Ohlédnu se kolem a uvidím důstojníka, vedle něho jako štíhlé vrby urostlé dva ozbrojené seržanty. Před branou zastaví. Důstojník položí ruční tašku na zem, na jedné straně tašky té nápis: Capt. N. N. Strážce z budky vešel jim naproti. Po krátké rozmluvě odkázal je do pří-jímací úřadovny, která se nalézá na pravo za první branou. Stráž vyndala ze svých velikých revol-verů náboje a následovali bývalého kapitána, nyní vězně, dovnitř. Všimnul jsem si, že jeho důstojnické odznaky, šňůra kolem klobouku a stříbrné proužky na rameně, byly mu odňaty. Jenom kožené holenné nasvědčovaly, že byl kdysi důstoj-níkem. "Ten zde dlouho neztane, toho brzo odešlou do vládní káznice," řekl nám stráž, věh-zející napětí do své budky. "Co pak asi provedl?" táži se jej krátce. "Já nevím," mi byla jeho odpověď. "Chci se podívat ve vězení a žádat o dovolení." "Musíte být nejméně tři, chcete-li se dostat dovnitř," opět mně na to odpověděl. Ani tato odmítavá od-pověď mne nezastrašila. Právě ja-ko na zavalanou jedou kolem dva vojáci, které jsem vyběhl k pro-hlídké vězňům, znovu oznámil strážce, který nás odkázal do příji-mací úřadovny. U brány zavzo-nul elektrický zvoněk a vězeň nám otevřel postranní mířizová úzká dvířka. Vejdeme do úřadovny. V levém rohu světelnice nalézá se "Telephone Exchange", na pravo za psacím stolem seděl seržant, od stráže v druhém rohu je poštovní úřadovna. "Přáli bychom si pro-hlídnouti vězení," pravím k ser-žantovi, který hned zavolal prů-vozdce. "Proved' návštěvníků vězení," byl jeho rozkaz. Prů-vozdce (D. B. guard) přijal ten roz-kaz s nechlubí. Když vycházel ze dvířek, pro sebe zamumlal: "Čert vás zde byl dlužen," což jsem do-ští zřetelně zaslechl. Podle jeho výrazu na obličejí jsem soudil, že by nás raději do vězení zavrel, než provedl. U brány, jež vede do dvora, stál černoch-vězeň, který, jak nás viděl, že mřížemi k němu, hned otevřel a my vešli na dvůr. Na pravo se nalézá úřadovna "Co-lony farm", která je obdělávána vězeň, vedle je vězeňská nemocni-ce. Na levo jsou řemeslnické dí-lny. Jsou zde zaměstnáni strojní-ci, kováři, plumbaři, tesáři a ko-liční jiní řemeslníci. Většina jich nedělala nic. O práci se asi nestra-chovali. Rovně na sever je vězeň-ská budova, která se rozkládá na osmi křídlech. Vřsek budovy je okrouhlý na způsob, jako vidívá-me na židovských synagogách a majestátně vypíná se nad ostatní stavení. Okna úzká a vysoká, sil-ně zamřížovaná. Vejdeme postran-ním vchodem dovnitř a ocitneme se v okrouhlé předstíni, ze které vedou dvě do všech křidel té bu-dovy. Klenba vypíná se asi 80 stop vysoko, kterou podepírají zděné pilíře. Celý vnitřek zaříze-ní je gotického slohu. Průvodčí zamířil do křídla č. 5. U dvířek stál vězeň, který nám otevřel a založil ruce a stál tak v pozoru, až jsme jej přešli. Celý jsou asi tři ves-koští, jako ve Fed. Pen., ale ne tak vysoké a jsou zařízeny jen pro jednoho vězně. Nejsou tak úhled-né a lze zde cítit vězeňský vzhled. Jsou staveny v pět poschodí, 25 v jedné řadě. Dohromady 250 cel-l, to je 125 na jedné a ten samý počet na druhé straně. Staveny jsou proti sobě zády, takže se vězeň je-dnoho druhého nevidí, až vyjde z celly ven. Jdeme kolem vězeňské většinou venku na práci; ti, co jsou v celách, rychle vstávají a za-kládají páse a stojí tak, až je za-

veden. Vyjdeme po schodech nahoru do jídelny, která má místa pro 1.200 osob. Místo židlí a stolů jsou zde lavice jako ve školách, na nich pro večeři připraveny jsou plechové talíře a nože. Vidličky a lžiče vězeňové právě čistili. Vejdeme do obšíhlé kuchyně, kde za-vázala vůně z rajských jablíček. Vše se jen čistotou lesklo. Ve velkých z venku mosazných hrnečích právě vařili večeři. Na sloupu byla přibitá cedulka z želva večeře se skládala. Spaghetti s rajčaty, smažené brambory, chleba, máslo, tea. Vše se zde vaří parou! Na pravo od kuchyně je místnost pro chleba, který již na krajíce nare-zán, připraven na večeři. Chleba chutný, takový, jako my vojáci zde dostáváme. Jak moc ho věz-něv dostanou k jedné porci, to nevím. Po schodech dolů je pe-kárna, kde pekou chléb pro všechny vězně a to od 9. hod. večer do rána. Předtím pekárnu do záso-bárny, kde vězeňové přebírali jabl-ka, vypěstovaná na "Colony far-m". Průvodce i my pochutnali jsme si na nich znamenitě. Na vězeňích nebyla pozorovati žádná skličnost. Jdeme tou samou ce-stou nazpět a zamířili do holřny, kde holiči-vězeňové měli pilno. Zde, to se týká jenom jejich stráže, mů-že se nechat ohlížet za 2 centy, o-stráhat za 4 centy, nalestit boty za 1 cent a všeliká jiná práce toho o-boru se zde dostane za pakatel. Peníze ty jsou odváděny vládě. I zde stojí ozbrojená stráž a dává bedlivý pozor, aby holič místo do vousti nezajel britvou do krku z lasky k svému bývalému strážci. Vyjdeme z holřny a ihned spoz-roval jsem, že hlídač chce zakončit prohlídku. Zastavil se a vytáhne z kapsy tabák a papírky. Ihned je sáhnul do kapsy a nabízím mu doutník, který on s radostí přijal. Dosud ne moc silný průvodce se dal do přátelského hovoru. To jsem mu lidičky káp do noty—co? "Jsem v této službě jedenkrát mě-síc a rád bych se již odtud jed-nou dostal ven do jiné služby. Můj starší bratr je v srbské armádě ma-jorem, též otec je v srbském voj-sku již od začátku první balkán-ské války. Jsem zde více, jako tlumočník. Mluvim srbsky, an-glicky, německy, maďarsky a bul-harsky, též se dorozumím rumun-sky, italsky a s každým Slova-nem." "Mluvíš také česky?" táži se jej. Podívá se na mne a praví: "Jsi ty Čech?" a na jeho obličejí bylo znáto, že je potěšen nad naším setkáním. "To se roz-umní a hned jsem si plánoval, bych toho přátelství v můj prospěch vy-žít. Rád bych se podíval do tu-lich vězení, to jest, jest-li nám mož-no se tam dostat." On na to: "Nemyslím, že se tam dostaneme, ale zavedu vás do křídla č. 7, kde je můj přítel kličník a dozor-ec. On možná, že vám ukáže ně-co, co by vás zajímalo." V duchu jsem byl potěšen nad tou zprávou. Následujeme jej do křídla č. 7 po schodech do přizemního oddělení. Obrátíme na levo. Na zemi zde seděl na svém balíku šatstva ho-sík ne více jak 18 let starý. Buďto sem právě se dostal, nebo z tohoto místa odcházel. Obrátil své skro-ře dětské oči na nás a usmál se, jako kdyby nebyl sobě vědom, v jakém postavení se nalézá. Bylo mi ho-liho. Kličník obrátil se k nám a našim průvodcům vyměnil si po-zdravy. "Jak se daří?" tážil se kličník nás průvodce. "Mně se ani nedaří," odpovídal on, "podí-vej se na tyto obzoboly," ukazuj-e na hromádku listin, "a ty dobře víš, jak mnoho práce to pro mne znamená." Vzal balíček papírů těch do ruky a krátce je jednu za druhou předčítal: "Číslo ... ho-dil z pátého poschodí na hlídače, který byl na chodbě, botu. Číslo ... hodil po hlídačovi krabičku louhu. Číslo ... vyběhl vězně k vzpouře. Číslo ... odmlouval stráž a poslyš, co mu řekl: Kdy-bych já byl na tvém místě a ty na mém, tak bych ten klacek, co dr-žíš v ruce, o tvou kotrbu rozbil." A tak dále nesy se obzoboly věz-ňů. Pozn.: Vězeň zde jako v ji-ných vězeních jde jen podle čísla. Někdy se stane, že hlídač zasedne si na některého vězně, tak že má zde pravé peklo. Hlídač pak po-kračovál dále: "Všichni tyto obza-rování budou souzeny vězeňským soudem. Dokáže-li se jim vina, do-stane se jim tuhého vězení. Může si vybrat, buďto tlouci štěrku, nebo o chleba a vodě po celý čas trestu sedět v tmavé cele. Když tlouci štěrku, musí natlouci tři plné ko-loby dopelede, pak dostane oběd

jako druží vězeň, ne-li, pak dostane chléb a vodu; to samé odpo-ledne a večeři. (Pozn.: Vody asi do-stane dosti, ale chleba, to nevina.) Za postel mu slouží prkna a tři de-ky. Když by nechtěl tlouci ani štěrku a něco provedl, pak se mu dá něco takového — Slova tato to pronesl s přisným důrazem, přešel asi přes pět cell a otevřel těžké dubové dvře. Kam a co nám asi teď ukáže, ptal jsem se sám sebe. Čko jsem z něho nespustil. Při o-tevření dvířek naskytl se nám ne-moc příjemný pohled. Za mřížemi stál mladý černoch, páže vzhůru s železky připnutými k mříži. "Ten- to černoch nechtěl tlouci kámen a vůbec nechce dělat zloha ne. Ra-ději stojí, jak jej vidíte, 9 hodin denně ve tmě a spí na tvrdých prknech, porce jeho je chléb a vo-da. Jestli do čtrnácti dnů nepo-voří, co se mu stane, můžete si do-myslit." Černoch přes celou roz-mluvu ani okem nemnul. Zatvřel výraz v jeho obličejí nasvědčoval, že nepovolí. Samo sebou, že násled-ky, které jej očekávají, nejsou ani dost málo závidění hodné. "Těch-to pět," ukazoval na vězně v po-dlejších pěti cellách, čeká na soudní výrok, čili rozsudek. Provinili se strážní nebo podobně." Oběši jsme na druhou stranu. Všimnul jsem si na podlaze dřevěné liemie, která táhla se kolem dokola cell asi tři stopy daleko. "Co to znamená?" otázal jsem se kličníka. On na to: "Jsem to meze, které vězeň nesmí překročiti; jest to pro ochranu stráže, aby nemohli být tak snad-no a z nenadání napadeni od věz-ňů. Když vězeň překročí linii tu, chčejí se hlídač, tu může jít a dát mu klacek přes hlavu. V celách, co zde vidíte vězně, ti patří do dru-hé a třetí třídy. Jsou to, jak my jim říkáme, "zlý ptáci". Když se provinílec dostane do D. B., při-jde do první třídy. Jenom svoji vinou sám si místo zhorší, nebo zlopsi. Tamhle títo," ukázal ok-olem ven na vězně zaměstnané tloučením štěrky, "si místo zhoršili a ta práce jest jim odněnou. Ve druhé třídě a též některým v třetí nedostane se jim žádný výhod. Nesmí na žádný program, nesmí psát více, jak jeden dopis měsí-čně. Nedostanou žádnou četbu, kromě bible a tu oni mají velmi rá-di." Při prončení posledních slov, přehlédluň těch pět, kteří nemohli se zdržet úsměvu. "Máte zde zavřené jaké důstojníky?" o-tázal jsem se ho. "Důstojníky," pronesl slovo to s vojenským za-kléním. "Ano, bývalých důstojní-ků zde máme také dosti, ale to je bývalých; teď jsou vězni a jedou jako druží jen podle čísla. Máme zde zavřené poručíky, setníky, ma-jory a i plukovníka. Ti jsou na druhé podlaze, to nespadá pod můj dozor; ba ani nemyslím, že jsou uvnitř, bezpochyby budou v prá-ci." "Těz nesmí nikdo zde kou-řit?" byla moje otázka. "I ano, mají-li co, ale to jenom ve svých celách; nikdo ba ani stráž nesmí kouřit na dvoře. To je asi všecko, čím vám mohu zde poskytnout — a já mu nabídnul doutník, když kráčeli jsme z vězení ven. Podě-kovali jsme mu za jeho silnost, kterou nám prokázal a následova-li průvodce po schodech nahoru. "Ještě se podíváme do divadelní místnosti," pravil k nám průvod-čí a my souhlasili. Divadelní sál je v posledním poschodí a obsahuje 1500 sedadel. Těz slouží za míst-nost náboženským poboznostem. Před jevištěm je několik řad lavic pro stráž a důstojníky. Na levo stojí velké písčatové varhany; po-dle stálo starší piano. Jevišťe je vkusně zařízené, kde se mohou pro-vádět i velké divadelní představe-ní a hry. V rohu stál starý kostel-ní organ. Asi dvakrát v týdnu mají zde pohyblivé obrázky, v ne-děli pak bohohulby a večer velký divadelní program. Při jakémko-liv programu, vždy v sále rozesta-vena je ozbrojená stráž. Když jsme si vše dobře prohlédli, vyšli jsme uspokojeni po schodech dolů do předsíně a pak na dvůr. Zamí-řili k bráně, poděkovali jsme na-šemu průvodcům a já šel do bar-ráku. Není dovoleno návštěvní-čkům se žádným vězněm mluvit. Jen rodinným příbuzným je do-voleno vězně navštívit a zřídka se stává, že máte-li známého v mí-stě tom váš k němu připustí. Vč-erá je zde něco přes 2.750 a stráž-e asi 400 vojáků. Vězeňové jsou vět-šinou shlebová a jimi vojenský pro-vinile. Trest sahá od 1-99 ro-ků. Vojenský trest, se přísný, přece jest rozdílný od civilního. Ukázali vězeň dobrou vůli, ať do-

ba jeho trestu sahá do desetiletí, může se dostat do roka do D. B. battalions a až v Bnt. vyslouží svůj čas, jsou mu vrácena občanská práva a též čestné přijetí zpět do armády. Celé zařízení a vůbec vše nemůže se ani z daleka rovnat vládní káznici. Ve vězení zde cí-tit byl žalární vzduch. Za to ale zde je více a to ozbrojené strážce, která vždy jest pohotově zbra-ně použít. Za noci osvětleny jsou bu-dovy elektrickým světlem a stráž-den a noc chodí po vysoké zdi, která obhání vězení. Vězeňové venku na práci, nesmí chodit po chod-bách, ale po ulici. — Minulý tý-den dostal jsem několik dopisů od mně neznámých krajanů, kteří mne prosí, abych se dozvěděl ně-co bližšího o jejich synech, kteří se lehkomyšlností svoji dostali do tohoto místa. Ač namáhal jsem se, leč vše marně, jak jsem se již výše zmínil. Mohu vám dáti jed-nu radu a to je: V dopisech je nabádejte k přesnému vykonávání práce a povinností, což jim velice prospěje ku zkrácení trestu jejich. Ti, co jsou k vojsku anebo bu-dou brzo odvedeni, necht se chrá-nit přestupku, který by je přivedl na taková místa. Vím skoro ji-ště, že jenom chlapecká lehkomy-selnost přivedla na místo toto 75% zdejších vězňů a hauba jejich rodi-čům a přátelům. Vy, kdo se výše uvedené poznámka týká, buďte ujištěni, že se řídím tak, jak jste mne žádali. Tímto zakončuji dojmy mé z pověstně, obzvláště pro nás vojáky odstrašující D. B. V přístím dopisu vypíši něco o D. B. Bnt. — Minulý týden došla mi bednička kouření, sladkosti a drobných potřeb, co vojákové vždy přijde vhod. Ze nechce dárec, a-bych jeho jméno uváděl, tak se de-toho řídím. Je mi zcela neznámý přítel, zajímá se o mé dopisy a vy-bízá mne k dalšímu dopisování. Čtený příteli, přijmete ode mne velké díky, byl jsem dárkem tím velice mile překvapen. Též ne-známá dopisovatelka mne potěšila dárkem, který jsem v pořádku ob-držel. Mnohé díky! Děkuji rodi-ně p. Jos. Pavlika za zasláný dá-rek, který mi přivezl přítel M. Kotrč, když byl v Omaze na krát-ké dovolené. Doufám, že jsem napsal pro dnešek dosti. Těm, co jsem neodepsal, nemím tak co nejdříve. Myslím, že mi hodně psaní nedošlo a také ode mne ne-došlo vám. Jak jeden mně tři-krát po sobě adresu, pak se nedá nic jiného očekávat. Končím s pozdravem na mou matku a souro-zence, na všechny čtenáře tohoto li-stu a zvláště pak na moje dopis-ovatelky, zůstávám váš přítel-vo-ják. Jerry Malec, Br. 49 — 15 Service Co., Signal Corps, Fort Leavenworth, Kans.

Naši hoši nelekají se zuřivých úto-ků Němce, který na jejich hlavy vysadil odměnu. Pan F. J. Balej, estující zástupce pomníkárského závodu p. Fr. Svobody v Omaze, obdržel opět od svého přítele dopis z Francie, kte-rý nám laskavě pro zajímavý jeho obsah doručil k uveřejnění v "Po-kroku". Někde na francouzské frontě, 24. srpna 1918. Milý příteli se et. rodinou! Předem přijmete ode mne srdeč-ný pozdrav a celá česká Omaha. Zase jsem vzal tašku, abych Vám, drazí krajané, zaslal pár řádek do Omahy, byste věděli o nás, že je-ště žijeme a Hum nedostal odměnu za naši hlavu 300 marek, jak jest vy-psaný obnos. Jsme již na fron-tě a ty drobnc litaží jako vosy, ale vše nie platno, naši hoši se přece toho nelekají a pátrají, kde by mo-hli spatřit Boše a jít si pro něj. U-činil útok, ale velice se zklamal: jedině co dokázal je, že vydal svo-je lidi záhubě — jistě smrti. A od-vahy neměl, aby si šel pro ně, až zase naši je šli odnést a pohřbit. Jsme na odpočinku na několik dní a potom půjdeme zase ku předu, avšak každý se těší již být zase v linii. Co jest tam v Omaze s dru-hým, že nejedou za námi? Snad již všecko spí! A přece bylo vše nadšeno, když byla vyhlášena vál-ka Němceku a Rakousku. Kde jsou ti Sokolové, kteří hřímali vždy první — my čekáme na zavolání a jsme pohotově v každý čas! Páně se, Sokolové, jesti jednou, kde jste? Neb snad jste byli u Sokola jen pro přech a pro po-koř? Znáte píseň (dne 4. srpence,

"až nebudeš moci, Sokola zavolej —" A dnes vás vlast volá a proto vaší povinností jest, abyste chvátali za námi a doplňovali naše řady. Pakli zrušíte svoji povinnosť k vlasti, zakopáte Sokola v Americe a budete jen pro posměch ostatním. Krajinu, kde jsme, jest úrodná i zdravá; ve dne teplo, v noci chladno. Veselo jest nám zde dosti, neb každý nějaký šprým má v sobě. Nejvíce jsem se Smetanou Adolfem z Omahy. Však jej znáte; jest to také dobrá, veselá kopa z hranice česko-moravských. Tabá-ku máme dosti teď na frontě, ale spíše bychom potřebovali rukavi-ce a vlněné čepice a punčochy na zimou. Kdybyste krajané, nám mo-hli něčím pomoci. Neb víte, zima jest zlá! Doufáme, že prádo zim-ní zde dostaneme. Tak, hoši, spě-chejte za námi, nebudte bojácni, nespolehejte, že nás tu jest dost; nás musí být ještě více a proto ku předu, za vlast a národ! Pryč s tyrany, ať žije demokracie! S poz-dravem na personál "Pokroku" znamená se váš krajan Federsell Bedřich, N. 2176, 21. Reg. Armée Tcheco-slovaque, 10 B. 18. Rue Bona-parte, Paris, France. S. 217. Čtený příteli, díky za pozdrav! P. M. dosud v Omaze nebyl. Ano, v Americe zakládá se "Slovakian legie", ku které mohou přistoupiti i ti, kdož nejsou občany Spoj. Stá-tů. Uplný zdar ve všem a všude přeje vám red.

LEI FOIAIGES FIGHT They Save Wheat. When you eat Wheat don't eat Bread